

ایران ورزشی

● صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
● مجری: مؤسسه فرهنگی و مطبوعاتی ایران
● رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری
● مدیرعامل و مدیر مسئول: علی متقیان
● سردبیر ارشد مؤسسه: هادی خسرو شاهین
● سردبیر ایران ورزشی: علی جوادی
● تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۰۴۱۳۳ نمابر: ۸۴۷۱۱۱۷۳
● چاپ: چاپخانه مؤسسه جام جم
● سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ - ۸۸۵۰۴۱۳۰
● امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰ - ۸۸۵۲۱۹۵۴
● نشانی: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
● صندوق پستی: ۵۳۸۸۸-۱۵۸۷۵

از خلق ثروت در قاره سبز تا مشکلات همیشگی مالی در لیگ برتر

باشگاه‌داری با بسته معیشتی

گزارش ویژه

محمد رضا رحیم پور

خبرنگار

فوتبال، این پدیده به‌ظاهر ساده اما به‌شدت پرترقفدار، امروز به جریانی بسیار فراتر از یک سرگرمی ورزشی بدل شده است. با بیش از ۲۴۰ میلیون بازیکن سازمان‌یافته، ۱.۴ میلیون تیم و ۳۰۰ هزار باشگاه ثبت‌شده در سراسر جهان، فوتبال نه‌تنها محبوب‌ترین ورزش روی زمین است، بلکه یکی از بزرگ‌ترین، سودآورترین و پویاترین صنایع اقتصادی در قاره‌های مختلف به‌شمار می‌رود. از باشگاه‌های کوچک محلی تا غول‌های چندملیتی اروپا، همگی در عرصه‌ای به وسعت کیره زمین به رقابت می‌پردازند و سالانه میلیاردها دلار سرمایه در این صنعت به گردش درمی‌آید.

با این حال، مقایسه وضعیت اقتصادی

فوتبال جهان با باشگاه‌های ایرانی،

واقعیتی تأمل‌برانگیز را آشکار می‌کند: در

حالی که غول‌های فوتبال جهان از تمامی

ابزارهای ممکن برای حداکثرسازی درآمد

بهره‌می‌برند، بسیاری از تیم‌های ایرانی

عملاً از خلق درآمد پایدار غافل مانده

و بیش از اندازه به دریافت بودجه‌های

تزیینی و دولتی وابسته شده‌اند.

امپراطوری ۱۲ میلیارد یورویی

فوتبال در طول قرن بیستم و بیست‌ویکم، گسترده‌ترین دامنه نفوذ را در میان تمامی رشته‌های ورزشی داشته و بخش عمده‌ای از ارزش کل صنعت ورزش را به خود اختصاص داده است. امروزه این ورزش به بازاری بین‌المللی بدل شده که سرمایه‌گذاری‌های عظیمی در آن جریان دارد. هزینه‌های سنگین نقل‌وانتقالات، ارقام نجومی برای قرارداد ستاره‌ها، رقابت فشرده اسپانسرها برای تصاحب فضاهای تبلیغاتی و چانه‌زنی‌های مستمر برای کسب حق پخش رسانه‌ای، تنها بخشی از واقعیت پرهیاهوی فوتبال مدرن است. بر اساس گزارش مالی مؤسسه دولیت، مجموع درآمدهای ۲۰ باشگاه پردرآمد جهان در فصل اخیر از مرز ۱۲.۴ میلیارد یورو عبور کرده که نشان‌دهنده رشدی ۱۱ درصدی است. در این میان، باشگاه رئال مادرید به‌تنهایی به درآمدی بیش از ۱.۱۶ میلیارد یورو دست یافته است. نکته کلیدی در این موفقیت، سهم ۵۹۴ میلیون یورویی درآمدهای تجاری این باشگاه -شامل اسپانسری، فروش برند و بازاریابی چندلایه- است؛ رقمی که به‌تنهایی برای قرار گرفتن در میان ۱۰ باشگاه پردرآمد جهان کفایت می‌کند. رئال مادرید با درآمدی نزدیک به ۱.۱۶۱ میلیارد یورو، برای دومین سال پیاپی در صدر این فهرست ایستاده و رکورد خود را نیز ارتقا داده است. پس از آن، بارسلونا با ۹۲۴ میلیون یورو در جایگاه دوم قرار دارد و باشگاه‌های بایرن مونیخ با ۸۶۰.۶ میلیون یورو، پاری سن‌ژرمن با ۸۳۷ میلیون یورو و لیورپول با ۸۳۱.۶ میلیون یورو به‌ترتیب رتبه‌های سوم تا پنجم را به خود اختصاص داده‌اند.

تحول مهم در ترکیب درآمدی باشگاه‌های بزرگ، غلبه برآمدهای تجاری -تظیر اسپانسری و فروش محصولات- بر سایر منابع است که از مرز ۵ میلیارد یورو عبور کرده است. در کنار آن، درآمدهای روز مسابقه با بهبود تجربه هواداران در ورزشگاه‌های مدرن به ۲.۴ میلیارد یورو رسیده و درآمدهای حاصل از حق پخش تلویزیونی نیز با سهمی ۳.۸ درصدی، رقم ۴.۷ میلیارد یورو را تشکیل می‌دهد. همچنین لیگ برتر انگلستان با داشتن ۹ نماینده در میان ۲۰ تیم برتر، همچنان ثروتمندترین لیگ جهان محسوب می‌شود.

در نقطه مقابل این درآمدهای نجومی، فوتبال ایران با چالش‌هایی عمیق، ساختاری و مالی مواجه است. بررسی وضعیت لیگ برتر ایران نشان می‌دهد که با وجود ظرفیت‌های قابل‌توجه تجاری و حضور هواداران پرشور، باشگاه‌ها همچنان در شرایط اقتصادی دشوار و وابستگی شدید به منابع عمومی به سر می‌برند.

یکی از مهم‌ترین کاستی‌ها، بی‌توجهی به ارزش دارایی‌های ناملموس -به‌ویژه برند باشگاه- است. در حالی که باشگاه‌های اروپایی از فروش پیراهن، محصولات هواداری و حقوق مالکیت معنوی درآمدهای کلان کسب می‌کنند، بسیاری از باشگاه‌های ایرانی هنوز برنامه‌های منسجم برای ثبت و حفاظت بین‌المللی از نشان تجاری خود ندارند. رها شدن بازار محصولات هواداری در اختیار تولیدکنندگان غیررسمی نیز سبب شده سالانه صد میلیارد تومان سود بالقوه از دست برود.

ریشه این ضعف را باید در مدل مالکیت و شیوه مدیریت باشگاه‌ها جست‌وجو کرد. اغلب تیم‌های ایرانی به صنایع دولتی، نهادهای عمومی یا بودجه‌های استانی وابسته‌اند. وجود چنین «چتر حمایتی» موجب شده مدیران، به‌جای حرکت به‌سوی الگوهای نوین درآمدی، به ساده‌ترین مسیر یعنی اتکا به منابع عمومی و انحصار روی آورند.

پيامد این رویکرد، افزایش نامتوازن هزینه‌ها در برابر درآمدهای ناچیز است.

به‌گونه‌ای که طی سه سال اخیر، هزینه

باشگاه‌های لیگ برتر ایران با رشدی ۴۸۶

درصدی به بیش از ۳ هزار میلیارد تومان

رسیده، در حالی که درآمدهای واقعی آنها

حتی توان پوشش ۱۰ درصد از این هزینه‌ها

را نیز ندارد. این شکاف فزاینده، نه‌تنها

پایداری مالی باشگاه‌ها را تهدید می‌کند،

بلکه چشم‌انداز توسعه حرفه‌ای فوتبال

ایران را نیز با ابهام مواجه ساخته است.

خبری از حق پخش نیست

درست است که حق پخش تصویری مسابقات، شریان اصلی تأمین مالی فوتبال در سراسر جهان به‌شمار می‌رود، اما در ایران باشگاه‌ها سال‌هاست از پیگیری منسجم حقوق قانونی خود برای دریافت سهم واقعی از این منبع غفلت کرده‌اند. هرچند تصویب قوانین جدید در مجلس شورای اسلامی، مسیر مالکیت حقوق سعمی و بصری توسط باشگاه‌ها را هموارتر کرده است، اما انفعال مدیران ورزشی در حوزه‌های چون مذاکره حرفه‌ای، طراحی مدل‌های اقتصادی کارآمد و ایجاد

هزینه‌های سنگین

نقل‌وانتقالات،

ارقام نجومی

برای قرارداد

ستاره‌ها،

رقابت فشرده

اسپانسرها

برای تصاحب

فضاهای

تبلیغاتی و

چانه‌زنی‌های

مستمر برای

کسب حق

پخش رسانه‌ای

تنها بخشی

از واقعیت

پرهیاهوی

فوتبال مدرن

است

شبکه‌های اختصاصی درآمدزا، موجب شده این ظرفیت عظیم همچنان بلااستفاده باقی بماند. البته باید توجه داشت که تمرکز صرف بر حق پخش نیز نباید بهانه‌ای برای نادیده گرفتن سایر بسترهای درآمدزایی باشد.

استاد یوم‌های بی‌مصرف

و فرار از درآمدهای روز مسابقه

در فوتبال حرفه‌ای جهان، درآمد روز مسابقه صرفاً به بلیت‌فروشی محدود نمی‌شود، بلکه طیفی از فعالیت‌ها -از فروش غذا و محصولات هواداری گرفته تا خدمات VIP، ورزشگاه‌های رسمی و تورهای استادیوم‌گردی- را دربرمی‌گیرد. با این حال، باشگاه‌های ایرانی به‌دلیل نداشتن ورزشگاه‌های اختصاصی و کمبود سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های مدرن، عملاً این فرصت اقتصادی را از دست داده‌اند و روز مسابقه، به‌جای آنکه به یک رویداد درآمدزا تبدیل شود، اغلب به روزی پرهزینه از منظر اجرایی و انتظامی بدل شده است.

در ایران، این منبع درآمدی عمدتاً به بلیت‌فروشی با قیمت‌های پایین محدود مانده است. فرسودگی استادیوم‌ها و فقدان ورزشگاه‌های مدرن و اختصاصی نیز باعث شده باشگاه‌ها نتوانند تجربه‌ای جذاب و ماندگار برای هواداران در روز بازی فراهم کنند؛ مسأله‌ای که شکاف میان فوتبال ایران و استانداردهای حرفه‌ای جهان را بیش از پیش نمایان می‌سازد.

فوتبال ایران از نظر استعداد انسانی و ظرفیت

فوتبال ایران از

نظر استعداد

انسانی و

ظرفیت

هواداری، یکی

از غنی‌ترین

کشورهای

منطقه به‌شمار

می‌رود؛ اما از

منظر اقتصادی

و بهره‌برداری

تجاری، در

نوعی غفلت

ساختاری به

سری‌برد

وابستگی مالی باشگاه‌های ایرانی، مانع توسعه فوتبال حرفه‌ای

سال ۱۳۹۳ نشریه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی با انتشار یک مقاله به مقایسه فوتبال ایران و انگلیس پرداخت. نتایج این پژوهش تطبیقی درباره شیوه تأمین مالی باشگاه‌های فوتبال حرفه‌ای ایران و انگلستان نشان می‌دهد که ساختار اقتصادی فوتبال ایران فاصله قابل‌توجهی با الگوی باشگاهداری حرفه‌ای در اروپا دارد. این تحقیق که با بررسی پنج

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

می‌آورند. پژوهشگران مهم‌ترین موانع توسعه اقتصادی فوتبال ایران را دولتی بودن باشگاه‌ها، نبود شفافیت در صورت‌های مالی، پرداخت نشدن حق پخش تلویزیونی، ضعف در اجرای حقوق مالکیت معنوی، ناکارآمدی در بازاریابی، برنامه‌ریزی نامناسب مسابقات از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان در فصل ۹۱-۱۳۹۰ انجام شده، حاکی از آن است که ۶۵ درصد منابع مالی باشگاه‌های ایرانی از کمک‌های مستقیم دولت و شرکت‌های صنعتی تأمین می‌شود؛ در حالی که باشگاه‌های انگلیسی عمده درآمد خود را از حق پخش تلویزیونی (۳۱ درصد)، درآمد روز مسابقه (۲۱ درصد) و فعالیت‌های تجاری (۲۲ درصد) به دست

باشگاه لیگ برتر ایران و سه باشگاه لیگ برتر انگلستان